

Lieven BOEVE

Straks nieuwe topman katholiek onderwijs

Komende zomer volgt Lieven BOEVE, decaan van de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen aan de KU Leuven, Mieke VAN HECKE op aan het hoofd van het katholiek onderwijs. De bisschoppen stelden hem aan. Zijn nieuwe functie bestempelt betrokkene zelf als een roeping. „Je kandideert niet, je wordt gevraagd. En het is een uitdaging, want het gaat om 700.000 scholieren.”

‘Eigenlijk wilde ik altijd al aan de slag in het onderwijs’

Erik DE SMET

Familiaal is Lieven BOEVE stevig geworteld in het onderwijs. Wijlen zijn vader gaf les en zijn echtgenote is adjunct-directeur van een grote middelbare school in Leuven. Wat heeft een theoloog, begaan met de band tussen geloof en hedendaagse cultuur, het katholieke onderwijsnet te bieden? „Mijn taak als decaan bestond al voor tachtig procent uit beleid”, zegt hij. „Reflecteren in alle veiligheid ruil ik nu in voor de praktijk.”

–Mogen we zeggen dat u in Veurne, uw geboortestad, een katholieke jeugd had?

Mijn moeder was een verpleegster, die met vier kinderen was gestopt met werken, mijn vader was leraar aan het VTI. Hij stierf toen ik zeven was. Moeder ging daarna weer uit werken, bij wat nu de Centra voor Leerlingenbegeleiding heten. De horizon toen was nog wel katholiek, maar de secularisering was al volop bezig. Toen ik aan het college in Veurne begon, telde dat zeven priesters. Toen ik er in 1984 afstudeerde twee. Bepaalde vanzelfsprekende verplichtingen zoals de zondagsmis en de biecht waren zo goed als verdampd. Dezelfde ervaring had ik bij de KSA. Voorheen had elke ‘ban’ z’n eigen proost, maar toen ik 1989 bondsleider werd, moesten we de pas in Veurne aangestelde priester echt overhalen om proost te worden.

Samen met de Jongerengemeenschap in Veurne, ruim honderd jongeren die samen eucharistie vierden, heeft de KSA me sterk gevormd. Tegelijk was ik actief bij de mutualiteit als monitor en vervolgens als instructeur. En overal was ik bezig met geloofsvorming.

–Waarom studeerde u theologie?

De studieoriëntatie in het laatste jaar middelbaar raadde me handelsingenieur aan als het om mijn capaciteiten ging, maar godsdienstwetenschappen als ik mijn belangstelling wilde volgen. Achteraf bekeken, klopte dat advies wonderwel. Overal waar ik kwam, verwierf ik een leidende functie. In de eerste kandidatuur werd ik al na twee weken jaarverantwoordelijke. Wij waren met 130, een van de laatste grote jaren in de richting godsdienstwetenschappen, met nog veel studenten uit de jeugdbewegingen. Onder onze professoren waren enkel Dirk Hutsebaut en Jan

Lieven Boeve ruilt het reflecteren in alle veiligheid in voor het waarmaken in de praktijk. © Frank Bahn Müller

Grootaers geen priester. Ook daar beleefden we dus een overgangsfase. In West-Vlaanderen werd toen gefluisterd dat je in Leuven je geloof zou verliezen, maar dat was voor mij beslist niet het geval. Mijn geloof werd er net aangescherpt, omdat ik er kritisch over leerde nadenken.

„Eigenlijk zou iedereen een beetje theoloog moeten worden”

–Na uw studies aan de KU Leuven echter geen baan in het middelbaar onderwijs, maar aan de universiteit. Hoe liep dat?

Eigenlijk wilde ik altijd al aan de slag in het onderwijs: in de basisschool droomde ik ervan onderwijzer te worden, in het middelbaar leraar, aan de universiteit docent. Na godsdienstwetenschappen ging ik theologie studeren en ik doctorerde bij Georges De Schrijver, een kritisch denkende jezuïet en kenner van de bevrijdingstheologie. Hij werd mijn

Doktorvater, zoals ze in Duitsland zeggen. Mijn proefschrift wilde ik wijden aan de theoloog Joseph Ratzinger, toen nog lang geen paus. Ik moest eerst mijn promotor zien te overtuigen, want Ratzinger stond bekend als grote vijand van de bevrijdingstheologie. Zelf was ik altijd meer gecharmeerd door theologen zoals Edward Schillebeeckx en Johann Baptist Metz die liever de dialoog met de moderniteit aangingen dan ze er huiverachtig op reageerden zoals Ratzinger. Toch daagde diens werk me uit zelf een positie te ontwikkelen.

–Hoe kijkt u dan het geloof?

Voor mijn generatie is het christelijke geloof niet langer vanzelfsprekend. Geloofen doe je niet meer uit gewoonte, maar omdat je het wil. Dat is een moeilijke oefening voor de Kerk in Vlaanderen, zelfs nog vandaag. Het betekent immers dat iedere gelovige, ook leken, blijvend groepen zijn om na te denken over hun geloof en om bewust te kiezen voor een gelovige levenshouding. Eigenlijk zou iedereen dus een beetje theoloog moe-

ten worden. Zowel persoonlijk als in de samenleving moeten christenen werken aan hun weerbaarheid. Een journalist vroeg me of ik nog wekelijks naar de mis ga en stond verbaasd toen ik bevestigend antwoordde.

–In de discussie over de katholieke identiteit van de KU Leuven pleitte u voor de eigen sterkte. Wat bedoelde u daarmee?

Ik kijk niet enkel naar de ontkerkelijking, maar ook naar de religieuze verscheidenheid vandaag. In die context is er net nood aan meer en niet aan minder identiteit. Vijfenzeventig procent van het secundair onderwijs en 65 procent van het basis- en het hoger onderwijs is katholiek. De katholieke identiteit verbindt niet iedereen, maar hoeft daarom niet uitgevlakt te worden. De dialoog tussen mensen is een ‘waardegeladen’ project dat hen leert na te denken over de eigen identiteit. Een goede katholieke onderwijsinstelling is daarom een dialoogschool. Identiteit leer je door verschil. Respect voor je eigen identiteit en voor andere levensbeschouwingen kunnen best samengaan.